

بسمه تعالی
آزمایشگاه سبزیکاری

مراحل هرس شاخه های گوجه فرنگی

هرس شاخه های گیاهان گوجه فرنگی شامل سه بخش می باشد:

- 1) آموزش هرس گیاه گوجه فرنگی
 - 2) آموزش انتخاب زمان و نحوه هرس شاخه های گوجه فرنگی
 - 3) اقدامات لازم برای کاشت گوجه فرنگی
- هرس گیاه گوجه فرنگی می تواند به حفظ سلامتی گیاه کمک و سبب تولید گوجه فرنگی بیشتر شود.

آموزش هرس گوجه فرنگی

الف) از قسمت پایین گیاه کار هرس کردن را آغاز کنید. اینکار باعث افزایش سرعت عمل و دقت در حذف شاخه های اضافی می شود.

بیشترین میزان عملیات هرس کردن در بخش پایینی گیاه گوجه فرنگی انجام می شود. ساقه های تازه شکل گرفته در گیاه گوجه فرنگی نیز باید حذف شوند. در واقع این ساقه ها مواد مغذی را از میوه های گوجه فرنگی دور می کنند. به طور کلی بسیاری از ساقه های قسمت پایینی گیاه گوجه فرنگی میوه تولید نمی کنند.

ب) ساقه و برگ های ناخواسته را از بوته های گوجه فرنگی حذف کنید. بیشترین هرس گوجه فرنگی را با چیدن هر بخش از گیاه که نیازی به آن نمی باشد انجام دهید. قبل از حذف هر شاخه از گیاه گوجه فرنگی آن بخش از گیاه را بین انگشت شست و اشاره نگه داشته سپس آن را جدا کنید. با حرکت آن بخش گیاه گوجه فرنگی به عقب و جلو ساقه را از گیاه جدا کنید.

- اکثر قسمت های گیاه گوجه باید به سادگی چیده شوند.

- برای هرس گیاه گوجه به قیچی نیاز نیست. مگر اینکه یک بخش خیلی بزرگ از گیاه باشد که نتوان آن را با دست جدا نمود.

- اگر قیچی هرس آلوده باشد می تواند آلودگی را به گیاه منتقل کند.

بنابراین قبل از عملیات هرس گوجه، قیچی هرس را ضدعفونی نمایید.

البته اگر یکی از بوته های گوجه بیمار باشد عفونت به قیچی منتقل شده و

باز امکان سرایت به گیاه دیگر وجود دارد.

(ج) از هرس بوته های گوجه فرنگی غافل نشوید. تعدادی از برگ ها و ساقه ها را روی گیاه گوجه فرنگی به منظور عملکرد مناسب باقی بگذارید. در واقع قطع بیش از حد شاخه های گیاه گوجه نیز می تواند باعث کند شدن رشد و یا احتمالا مرگ گیاه شود. از بین بردن زیاد برگ های گوجه می تواند باعث آفتاب خوردن بیش از حد گوجه ها شود و در نتیجه گوجه فرنگی را خراب کند.

- حداقل یک ساقه در زمان هرس روی گیاه گوجه باقی بگذارید. این ساقه ها در نهایت می توانند گوجه اضافی تولید کنند.
- حدود ۴ یا ۵ ساقه جانبی روی گیاه برای تولید میوه گوجه نیاز می باشد.
- اگر گوجه فرنگی ها در معرض نور خورشید بودند بهتر است که ساقه ها و برگ ها را در آن نقطه باقی بگذارید تا ایجاد سایه بر روی گوجه ها کنند.
- هنگام هرس کردن گیاه گوجه بیش از یک سوم کل گیاه را حذف نکنید.

(۲) آموزش انتخاب زمان و نحوه هرس شاخه های گوجه فرنگی

الف) یک بار در هفته گیاهان گوجه فرنگی را هرس کنید. هرس گوجه فرنگی فرایندی دائمی است. رشد شاخه های جدید بطور مداوم در حال انجام است و در واقع هدف، رشد گیاه به سمت تولید بیشتر گوجه فرنگی می باشد. از طریق حذف شاخه هایی که ناخواسته رشد کرده اند، عملیات هرس گیاه گوجه فرنگی را یکبار در هفته انجام دهید.

- در اغلب موارد هرس کردن ممکن است بیشتر از آنچه که گیاه نیاز داشته باشد انجام شود.
- رها کردن گیاه گوجه فرنگی بدون هرس کردن می تواند باعث رشد بیش از حد و غیر ضروری شاخه ها و ساقه ها شود.
- برداشت گوجه فرنگی ها میتواند باعث افزایش عملکرد میوه در طول عمر گیاه شود.

ب) گیاهان گوجه فرنگی را در بهترین شرایط هرس کنید. دو نکته اصلی وجود دارد که به شما در روند هرس گیاه گوجه فرنگی کمک می کند:

- **زمان انجام هرس گوجه:** توصیه می شود در صبح زود عملیات هرس را انجام دهید. زیرا ساقه های نا خواسته به راحتی شکسته و از گیاه جدا می شوند.

- **آب و هوا و میزان رطوبت:** در مواقعی که گیاه خشک است و رطوبت پایین عملیات هرس انجام شود. اینکار به منظور جلوگیری از بروز هر گونه بیماری قارچی که بر گیاه گوجه اثر می گذارد حایز اهمیت می باشد.

ج) تشخیص شاخه و برگ هایی که باید هرس شوند. هدف از هرس کردن گیاه گوجه حذف هر شاخه و برگ اضافی یا رشد غیر ضروری و بیش از حد آنها می باشد. برای انجاماینکار باید بدانید که کدام قسمت از گیاه را باید قطع کنید و کدام بخش از گیاه نیاز هست که دست نخورده باقی بماند. هنگام هرس گیاه گوجه بر روی حذف قسمت های اضافی گیاه تمرکز کنید تا به افزایش تولید میزان گوجه کمک کرده باشید.

- بیشتر شاخه های پایین تر گیاه گوجه می توانند از گیاه قطع و جدا شوند.

- هرگونه ساقه جدیدی که در حال رشد است نیز قطع کنید.

- هر ساقه ای که گل یا میوه ای نداده است ، می توانید حذف کنید.

- هرگونه برگ های مرده یا بی رنگ را نیز بچینید.

(د) رشد بیش از حد ساقه اصلی گیاه گوجه فرنگی را در نظر داشته باشید. معمولاً شاخه های گوجه به جای رشد به سمت اطراف و بیرون، به سمت بالا رشد می کنند. اگر گیاه گوجه بیش از حد رشد کرده باشد باید هرس ساقه ها را در نظر بگیرید. در واقع هرس باعث جلوگیری از رشد بیش از حد گیاه به سمت بالا و تغییر مسیر ساقه های گیاه به اطراف بوته گوجه ها می شود.

- برش قسمت بالای گیاه از رشد بسیار زیاد گیاه گوجه به سمت بالا جلوگیری می کند. این کار را فقط در اواخر فصل رشد و قبل از اولین یخبندان انجام دهید.

- در واقع با حذف ساقه بالایی در بوته گوجه به جای رشد ساقه یا برگ به روی رشد میوه تمرکز می کند.

(۳) اقدامات لازم قبل از کاشت گیاه گوجه فرنگی

دو نوع اصلی از گیاهان گوجه فرنگی برای کاشت وجود دارد:

- **گوجه فرنگی با رشد محدود:** رشد شاخ و برگ آنها کمتر است و به طور کلی برای کاشت در گلدان مناسب است
 - **گوجه فرنگی با رشد نامحدود:** رشد بیشتری دارد و می تواند در یک گلدان بزرگ تر رشد کند.
- گیاهان گوجه فرنگی با رشد محدود معمولا نیاز به هرس کردن ندارد و گیاهان گوجه فرنگی با رشد نامحدود می توانند از هرس کردن سود ببرند.

